

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden de situatie, nadat hij op 3 juli 2006 omstreeks 09.05 uur door een met naam genoemde politieambtenaar was staande gehouden in verband met een door hem gepleegde verkeersovertreding, hebben laten escaleren door hem aan te houden en in te sluiten op het politiebureau als gevolg van het feit dat verzoeker geen identiteitsbewijs kon tonen.

Verzoeker klaagt in dat verband uitdrukkelijk niet over de *rechtmatigheid* van zijn aanhouding en insluiting, nu het gerechtshof te Den Haag op 5 juni 2007 heeft beslist dat zijn aanhouding en insluiting op rechtmatige gronden is geschied.

Verzoeker klaagt er voorts over dat de korpsbeheerder geen beslissing heeft genomen over zijn verzoek om schadevergoeding.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker werd op 3 juli 2006 omstreeks 09.00 uur door politieambtenaar G. staande gehouden omdat hij met zijn solex op de stoep reed. G. reikte verzoeker daarvoor een kennisgeving beschikking uit. G. vroeg verzoeker vervolgens naar zijn identiteitsbewijs. Verzoeker toonde G. een visitekaartje. G. hield verzoeker vervolgens aan omdat hij geen geldig legitimatiebewijs kon tonen en liet hem overbrengen naar het politiebureau. Verzoeker werd op het politiebureau voorgeleid voor hulpofficier van justitie B. en ingesloten. Nadat de echtgenote van verzoeker een geldig legitimatiebewijs van verzoeker op het politiebureau had getoond, werd verzoeker op 3 juli 2006 omstreeks 12.15 uur in vrijheid gesteld.
2. Verzoeker deed op 3 juli 2006 aangifte van wederrechtelijke vrijheidsberoving. De aangifte richtte zich tegen de politieambtenaren G., Mo., J., C. en B.
3. Bij brief van 10 juli 2006 diende verzoeker bij het regionale politiekorps Haaglanden klachten in over het vorderen van zijn identiteitsbewijs, zijn aanhouding en insluiting. Voorts verzocht verzoeker een schadevergoeding van € 917. Ten slotte klaagde verzoeker erover dat de politie hem het resultaat gaf van een GBA bevraging die zijn moeder betrof. Laatstgenoemde klacht speelt, voor zover de Nationale ombudsman bekend, geen rol meer
4. Bij brief van 20 juli 2006 deelde de korpsbeheerder verzoeker mee dat hij de behandeling van de klachten van verzoeker op grond van artikel 9:8 eerste lid, sub f van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) opschortte tot het moment waarop er in de strafzaak onherroepelijk is beslist.

5. Bij beslissing van 25 september 2006 deelde de (fungerend) hoofdofficier van justitie verzoeker mee dat de aanhouding rechtmatig was en dat hij de aangifte verder niet in behandeling nam.

6. Bij brief van 6 december 2006 deed verzoeker beklag bij het gerechtshof te 's-Gravenhage over de beslissing van 25 september 2006. In het kader daarvan maakte politieambtenaar H. op 17 januari 2007 een rapport op over de gang van zaken op 3 juni 2006. Bij beslissing van 5 juni 2007 wees het hof het beklag af.

7. Bij brief van 13 juni 2007 verzocht verzoeker de korpsbeheerder om zijn klachten alsnog in behandeling te nemen. Bij brief van 15 juni 2007 deelde de korpsbeheerder verzoeker mee dat hij de klachten van verzoeker over het vorderen van het identiteitsbewijs, de aanhouding en de insluiting niet in behandeling nam omdat deze gedragingen onderworpen zijn geweest aan het oordeel van een rechterlijke instantie, anders dan een administratieve rechter. Daartoe verwees de korpsbeheerder naar artikel 9:8 eerste lid onder e van de Awb. De korpsbeheerder besliste niet over het verzoek om schadevergoeding.

8. Verzoeker kon zich niet vinden in de beslissingen van de korpsbeheerder over zijn klachten over het vorderen van het identiteitsbewijs, de aanhouding en de insluiting. Verzoeker wendde zich bij brief van 20 juni 2007 tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de aanhouding en de insluiting

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden de situatie, nadat hij op 3 juli 2006 omstreeks 09.05 uur door een met naam genoemde politieambtenaar was staande gehouden in verband met een door hem gepleegde verkeersovertreding, hebben laten escaleren door hem aan te houden en in te sluiten op het politiebureau. De aanhouding en insluiting vond plaats nadat verzoeker geen identiteitsbewijs kon tonen toen G. hem daarnaar vroeg. Verzoeker verwees in dit verband naar het oordeel van het hof dat deze zaak, waarin het ging om een eenvoudige verkeersovertreding die verzoeker pleegde, in de buurt van het kantoor van verzoeker onnodig en buiten iedere proportie escaleerde. Verzoeker betwistte dat hij zijn visitekaartje in de richting van G. smeed. Verzoeker wilde het visitekaartje slechts aan G. overhandigen. Verzoeker maakte voorts bezwaar tegen de opmerking in het rapport van 17 januari 2007 dat er volgens politieambtenaar B. met hem geen gesprek mogelijk was. Verzoeker stelde dat hij wel degelijk met B. in gesprek was en dat hij B. zijn persoonsgegevens verstrekke. Verzoeker erkende dat het gesprek met B. alles behalve aangenaam was.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker ongegrond. De korpsbeheerder verwees naar de reactie van politieambtenaar D. van 10 september 2007 die was

opgesteld naar aanleiding van zijn verzoek daartoe. De korpsbeheerder liet weten zich in deze reactie te kunnen vinden en achtte het politieoptreden niet alleen rechtmatig, maar tevens behoorlijk. D. liet weten dat verzoeker op 3 juli 2006 was aangehouden wegens overtreding van artikel 447e van het Wetboek van Strafrecht. Volgens D. komt het regelmatig voor dat iemand die op vordering van de politie -die noodzakelijk was voor de uitoefening van de politietaak- geen identiteitsbewijs kan tonen wordt aangehouden en ingesloten. Bij een overtreding of misdrijf is de vaststelling van de identiteit essentieel voor een effectieve vervolging. Het opgeven van een valse naam kan voldoende zijn om aan vervolging te ontkomen. De controle aan de hand van een origineel identiteitsbewijs is daarvoor het meest geschikte middel. Fotokopieën van identiteitsdocumenten zijn niet geschikt aangezien deze niet de echtheidskenmerken bevatten die vervalsing herkenbaar maken, aldus D. D. achtte het in dit geval gelet op de houding van verzoeker niet waarschijnlijk dat verzoeker zijn identiteitsbewijs zelf zou ophalen en terug zou komen naar het bureau om het identiteitsbewijs te laten zien. Volgens D. was verzoeker verbolgen en zeer geïrriteerd. In een dergelijke situatie is heenzenden van betrokkene om hem in de gelegenheid te stellen zijn identiteitsbewijs op te laten halen absoluut geen gebruikelijke handelwijze. Betrokkene kan immers een valse naam opgeven en zich daarmee aan een eventuele vervolging onttrekken, aldus D.

3. In het door politieambtenaar G. op 3 juli 2006 opgemaakte en ondertekende proces-verbaal van aanhouding staat onder meer het volgende vermeld. G. zag dat verzoeker op het trottoir van het Rooseveltplantsoen reed met een zwarte solex. G. reed verzoeker achterna en hield hem staande op de Eisenhowerlaan ter hoogte van perceel 150.

. deelde verzoeker mee dat hij een aankondiging beschikking kreeg voor het rijden op het trottoir. Toen G. verzoeker om zijn identiteitsbewijs vroeg, smet verzoeker zijn visitekaartje in de richting van G. Verzoeker had niets anders bij zich dan het visitekaartje en kon niet voldoen aan de vordering van G. om hem een identiteitsbewijs te tonen. G. zag aan de houding van verzoeker dat hij geïrriteerd was en dat hij hem hoorde zeggen dat het kaartje genoeg was voor zijn identiteit. G. hoorde verzoeker zeggen dat hij advocaat was en wist hoe wettelijk alles moest en dat G. dat niet wist. Hierop hield G. verzoeker aan. G. zag dat verzoeker boos was en met een wild gebaar zijn snorfiets oppakte en op slot zette. G. hoorde verzoeker zeggen of G. niets anders te doen had en dat G. maar boeven moest gaan vangen. Bij aankomst op het bureau om 09.35 uur werd verzoeker om 09.38 uur voorgeleid voor hulpofficier van justitie B. Verzoeker werd in opdracht van B. ingesloten. Op het bureau kwam een collega van verzoeker een kopie van het rijbewijs van verzoeker brengen. Dit was geen geldig legitimatiebewijs. G. had telefonisch contact met de vrouw van verzoeker en zij zou zijn rijbewijs naar het bureau brengen. De vrouw van verzoeker arriveerde om 11.30 uur met zijn rijbewijs op het bureau.

4. In het door politieambtenaar H. op 17 januari 2007 opgemaakte en ondertekende rapport staat vermeld dat politieambtenaar C. trachtte in gesprek met verzoeker te komen

maar dat dit niet mogelijk bleek. Voorts staat in het rapport vermeld dat er naar de mening van politieambtenaar B., geen gesprek met verzoeker mogelijk was.

5. Tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar G. op 31 oktober 2007 voor zover hier van belang het volgende.

G. kon zich het incident met verzoeker herinneren. G. reed op de motorfiets en zag dat verzoeker met zijn solex op de stoep reed. G. sprak verzoeker hierop aan en zei dat hij hem hiervoor een kennisgeving beschikking zou uitreiken. Verzoeker reageerde hierop met de woorden "Ik ben een belangrijk persoon, hoe durf je me eigenlijk aan te spreken. Heb je niets beters te doen?" Verzoeker gedroeg zich vanaf het begin af aan irritant tegen G. Verzoeker probeerde G. te sturen. Toen G. verzoeker naar zijn identiteitsbewijs vroeg, zei verzoeker dat G. hem niet naar zijn legitimatiebewijs mocht vragen. Verzoeker vroeg G. of hij niets beters te doen had. Verzoeker zei dat hij vrienden bij justitie had die dit wel zouden regelen en dat hij niets bij zich had en het druk had. Verzoeker zei tegen G. dat hij maar achter hem aan moest rijden naar zijn kantoor dat op de hoek zat omdat daar op zijn bureau zijn identiteitspapieren lagen. G. deed dat niet. Toen smet verzoeker zijn solex op de grond en vroeg G. nogmaals of hij niets beters te doen had. Hij gaf G. een visitekaartje. Verzoeker had helemaal geen papieren bij zich. Verzoeker kwam dreigend en agressief op G. over.

G. hield verzoeker vervolgens aan. Verzoeker was al woedend maar werd toen nog woedender; hij ging door het lint. Hij zei dat hij een belangrijk persoon/advocaat bij X was en dat hij een vriendje bij justitie had die dit ongedaan kon maken.

G. hield verzoeker aan omdat hij niet voor rede vatbaar was; verzoeker deed heel irritant en gedroeg zich agressief tegen G. G. dacht zelfs op een bepaald moment dat hij zou gaan schoppen en slaan. Verzoeker verleende op geen enkele manier medewerking. G. had door het gedrag van verzoeker ook moeite om rustig te blijven; G. moest zich inhouden. Als verzoeker zich op een normale manier had gedragen en gezegd had "goed, geef mij die bekeuring maar" dan had G. hem niet aangehouden.

Door de manier waarop verzoeker reageerde vanaf het eerste moment nadat G. hem aansprak voor het op de stoep rijden ontstond er een bom. Er viel volgens G. op geen enkel moment met verzoeker te praten.

G. gaf aan dat hij in een soortgelijk geval nooit iemand aanhoudt. Meestal is G. galant en rijdt hij achter iemand aan naar het huis waar de persoon woont, zodat de persoon zijn identiteitsbewijs daar kan ophalen en aan G. kan laten zien. Ook komt het voor dat G. vraagt of er niet iemand ter plaatse kan komen met het betreffende identiteitsbewijs.

G. merkte ten slotte op dat het natuurlijk wel afhankelijk van het geval is. Het is anders als G. na kentekencontrole merkt dat iemand gesignaleerd staat bijvoorbeeld.

6. Tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar B. op 19 november 2007 voor zover hier van belang het volgende.

Bij binnenkomst van verzoeker op het politiebureau ging B. direct naar verzoeker toe; verzoeker was nogal boos. Verzoeker zat in de ophoudkamer. Toen B. de deur opendeed kon B. niet eens zijn naam noemen omdat verzoeker hem direct meedeelde dat zijn vrijheidsbeneming onrechtmatig was en tegen B. zei "u bent zeker de hulpofficier van justitie." Verzoeker pikte het niet en maakte opmerkingen tegen B. in de trend van "jij moet dit en jij moet dat."

B. vroeg toen aan zijn collega C. of hij met verzoeker wilde praten, omdat verzoeker begon over vrijheidsberoving. B. benaderde C. omdat verzoeker aangifte wilde doen van wederrechtelijke vrijheidsberoving. Deze aangifte gebeurt dan bij de afdeling opsporing. Verzoeker reageerde sterk op B. B. zat samen met C. en verzoeker in de ophoudkamer om van gedachten te wisselen. C. voerde het woord. Het gedrag van verzoeker was autoritair en uit de hoogte.

Het gedrag van verzoeker verbaasde B.; verzoeker wist dat hij fout was; verzoeker reed immers met zijn brommer op het trottoir. Verzoeker heeft een legitimatiebewijs bij zich te hebben. De politie wil er zeker van zijn dat een verdachte ook daadwerkelijk degene is die hij/zij zegt te zijn; in dit geval verzoeker.

Uiteindelijk bracht de vrouw van verzoeker zijn legitimatiebewijs naar het bureau. In afwachting van de komst van zijn vrouw is verzoeker, net als ieder ander in zo'n geval, ingesloten geweest. C. gaf het bevel tot insluiting van verzoeker, aldus B.

B. vertelde dat verzoeker aan hem is voorgeleid en bij hem zijn spullen inleverde. B. en zijn collega's hadden ontzettend veel geduld met verzoeker. Op de vraag aan B. wat hij met collega G. had besproken verklaarde B. dat hij zich kon herinneren dat G. verzoeker een irritante man noemde die zich op straat vervelend tegen hem had gedragen.

B. gaf verder aan dat hoe vervelend mensen ook zijn, B. ze altijd rustig krijgt. B. is niet zo snel boos te krijgen. Bij verzoeker had B. een heel vervelend gevoel. B. ging met de beste intenties naar hem toe, maar kreeg van hem geen kans om een gesprek aan te gaan.

7. Tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar C. op 19 november 2007 voor zover hier van belang het volgende.

C. kon zich de zaak goed herinneren. C. werd op het politiebureau over de zaak benaderd door hulpofficier van justitie B. B. gaf aan dat hij een gesprek moest voeren met een verdachte die jurist was. B. wilde C. bij het gesprek met verzoeker hebben omdat hij jurist is en omdat B. een lastig gesprek met verzoeker verwachtte. Het gesprek tussen verzoeker en B. en C. verliep moeizaam. Verzoeker was sterk in de weerstand. Hij stond niet open voor de argumenten van C. Verzoeker zei C. dat hij hier nog meer van zou

horen, dat er sprake was van vrijheidsbeneming en dat hij onrechtmatig op het bureau zat. C. zei verzoeker dat het om normale procedures ging en dat de politie door het gedrag en de houding van verzoeker dwangmiddelen moest toepassen. C. wilde deëscalerend werken, maar dat lukte niet. Verzoeker was het met de hele gang van zaken gewoon niet eens. Verzoeker deelde C. mee dat hij jegens C., B. en G. aangifte wilde doen. C. gaf de rechercheur van de betreffende afdeling opdracht om aangifte van wederrechtelijke vrijheidsberoving op te nemen.

8. Tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Mo. op 19 november 2007 voor zover hier van belang het volgende.

Mo. bevond zich samen met zijn collega J. in een politieauto. Via de portofoon werden zij opgeroepen om een man die was aangehouden naar het bureau te vervoeren. Toen Mo. ter plaatse kwam, gedroeg de verzoeker recalcitrant, maar niet agressief. Mo. weet niet meer of verzoeker tijdens de rit naar het politiebureau iets tegen hem zei.

Verzoeker was het niet eens met G.

Mo. was erbij aanwezig toen verzoeker op het politiebureau werd voorgeleid. In dit geval was B. de hulpofficier van justitie. Mo. gaf aan B. door wat G. hem verteld had, namelijk dat verzoeker met zijn solex op het trottoir reed en geen papieren bij zich had. Mo. herinnerde zich niet of verzoeker tegen hem schold. Volgens Mo. had verzoeker in het algemeen een foute houding en zei hij "kutland" of iets dergelijks.

9. In reactie op de verklaringen van de politieambtenaren G., C., B. en Mo. liet verzoeker weten dat zijn klachten met name betrekking hebben op het enkele feit dat de politie verzoeker aanhield en insloot omdat hij geen identiteitsbewijs kon tonen. Volgens verzoeker doet om die reden minder ter zake wat zich al dan niet voor en tijdens de aanhouding en insluiting afspeelde.

Verzoeker deelde naar aanleiding van de verklaring van G. mee dat hij nimmer protesteerde tegen het feit dat G. hem staande hield wegens het rijden over de stoep. Die overtreding had verzoeker begaan en G. had het volste recht hem daarvoor te bekeuren.

Verzoeker is voorts van mening dat de problemen pas begonnen toen G. hem naar zijn identiteitsbewijs vroeg. Verzoeker had dat niet bij zich en kon dat dus niet tonen. Verzoeker trachtte om die reden zijn identiteit aan te tonen met zijn visitekaartje en daarna bood verzoeker G. aan om naar zijn kantoor te rijden en hem een kopie van zijn paspoort te tonen. G. deed dit niet hetgeen volgens verzoeker op pure onwil berustte om op dat moment een redelijke oplossing te bereiken. Verzoeker is van mening dat G. niet voor rede vatbaar was en dat er met G. op geen enkel moment te praten viel.

Volgens verzoeker vroeg hij alleen aan G. of hij niets beters te doen had toen deze meedeelde dat verzoeker naar het bureau werd overgebracht. Verzoeker betwistte dat hij

zijn solex op de grond gooide, dat hij zich dreigend en agressief gedroeg en dat hij zich presenteerde als een belangrijk persoon dan wel een advocaat bij X met vrienden bij justitie.

Over de verklaring van C. merkte verzoeker op dat C. B. opdracht gaf om verzoeker in te sluiten en dat B. die opdracht uitvoerde. Volgens verzoeker was zijn insluiting onrechtmatig omdat een daartoe onbevoegde opdracht gaf. Volgens verzoeker erkende C. door te verklaren dat de politie door zijn gedrag en zijn houding dwangmiddelen moest toepassen dat de politie hem aanhield en insloot louter omdat zijn gedrag en houding hen niet beviel. De toepassing had derhalve niets te maken met een behoorlijke uitoefening van de politietaak.

In reactie op de verklaring van politieambtenaar B. liet verzoeker weten dat hij B. nimmer zei dat hij iets 'moet' en hem ook niet tutoyeerde. Verder betwistte verzoeker dat hij zich autoritair en uit de hoogte gedroeg. Volgens verzoeker zei hij slechts duidelijk dat en waarom hij het niet eens was met de gang van zaken.

Beoordeling

10. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit beginsel brengt mee dat politie en justitie bij het verrichten van het opsporingsonderzoek in beginsel dienen te kiezen voor een werkwijze die voor een verdachte het minst bezwarend is. De aanwending van strafvorderlijke bevoegdheden, zoals aanhouding op heterdaad en ophouding met het oog op vaststellen van de identiteit, moet in overeenstemming zijn met eisen van gematigdheid en evenredigheid. Daarbij dienen politie en justitie er steeds alert op te zijn dat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van een burger door de toepassing van strafvorderlijke bevoegdheden zo gering mogelijk is.

11. De Nationale ombudsman stelt voorop dat hij anders dan verzoeker juist wel van belang acht wat er zich voor en tijdens de aanhouding en de insluiting afspeelde. Voor beantwoording van de vraag of het politieoptreden behoorlijk was, moeten aanhouding en insluiting in hun context worden gezien.

de aanhouding op straat

12. Vastgesteld kan worden dat de verklaringen van verzoeker en van G. over hetgeen er zich voorafgaand aan en tijdens de aanhouding van verzoeker op 3 juli 2006 omstreeks 09.05 uur afspeelde lijnrecht tegenover elkaar staan. Het enige waar verzoeker en G. het over eens zijn is het feit dat verzoeker met zijn solex op het trottoir reed. Aannemelijk is in ieder geval dat de emoties van verzoeker en G. op straat op enig moment hoog opliepen en dat dit resulteerde in de aanhouding van verzoeker door G. Van een politieambtenaar

mag verwacht worden dat deze vanuit zijn professionaliteit deëscalerend optreedt. Anderzijds mag van een burger - en zeker een burger die vanuit zijn juridische professie geacht mag worden de wettelijke regels te kennen - verwacht worden dat deze een politieambtenaar die belast is met de controle op de naleving van die regels respectvol bejegt. Gelet op de tegenovergestelde visies van verzoeker en G. over het verloop van het incident en op het feit dat er voorafgaand aan en tijdens de aanhouding van verzoeker geen getuigen bij aanwezig waren, kan de Nationale ombudsman niet vaststellen wat er zich precies tussen verzoeker en G. afspeelde. Hij kan daarom niet beoordelen of de escalatie in overwegende mate aan de politie aan te rekenen valt of aan verzoeker en of de aanpak die uitmondde in aanhouding behoorlijk was of niet.

Over de onderzochte gedraging voor zover die betrekking heeft op G. kan geen oordeel worden gegeven.

de insluiting op het politiebureau

13. Uit de verklaringen van Mo., C. en B. komt naar voren dat verzoeker na zijn aanhouding recalcitrant dan wel sterk in de weerstand was en dat het lastig was om met hem een gesprek te voeren. Hoewel verzoeker dit allemaal betwist, hecht de Nationale ombudsman meer waarde aan de nagenoeg gelijklopende verklaringen van de politieambtenaren Mo., C. en B. voor zover die betrekking hebben op het gedrag en de gemoedstoestand van verzoeker. Vaststaat dat verzoeker geen geldig identiteitsbewijs bij zich had. Tevens staat vast dat verzoeker op het bureau zat met als doel het vaststellen door de politie van zijn identiteit. Dat de politie verzoeker niet naar huis liet gaan om een identiteitsbewijs op te halen, maar ervoor koos om verzoeker op het bureau in te sluiten en de vrouw van verzoeker te vragen om met het identiteitsbewijs van verzoeker naar het bureau te komen was in dit geval begrijpelijk. Gelet op de gemoedstoestand en de houding van verzoeker was er naar het oordeel van de Nationale ombudsman voldoende reden voor de politie om er niet op te vertrouwen dat verzoeker na heenzending daadwerkelijk naar het politiebureau zou terugkeren met zijn identiteitsbewijs om dit te tonen. De handelwijze van de politie leverde derhalve geen strijd met het evenredigheidsvereiste op.

De onderzochte gedraging is voor zover die betrekking heeft op de insluiting behoorlijk.

14. Ten slotte merkt de Nationale ombudsman nog het volgende op. Het hof oordeelde in de beslissing van 5 juni 2007 in overweging 12 (zie Achtergrond, onder I.) onder meer dat de aanhouding en de insluiting van verzoeker op rechtmatige gronden geschiedde. De Nationale ombudsman gaat derhalve uit van de rechtmatigheid van de aanhouding en de insluiting van verzoeker. Verzoeker betwistte echter in zijn reactie van 14 januari 2008 uitdrukkelijk de rechtmatigheid van zijn insluiting. Volgens verzoeker gaf een onbevoegde politieambtenaar, te weten C., daartoe de opdracht. Die stelling wordt door de Nationale ombudsman verworpen. In het door G. op 3 juli 2006 ambtseed opgemaakte en ondertekende proces-verbaal van aanhouding van verzoeker staat uitdrukkelijk vermeld

dat verzoeker in opdracht van hulpofficier van justitie B. werd ingesloten. Gelet op de inhoud van genoemd proces-verbaal en de gelijklopende verklaring van C. op dat punt twijfelt de Nationale ombudsman er niet aan dat een daartoe bevoegde politieambtenaar de opdracht tot insluiting gaf. Dat B. daarover op 19 november 2007 anders verklaarde is opmerkelijk, maar doet daaraan niet af, temeer niet nu uit niets blijkt dat verzoeker deze stelling heeft aangevoerd in het kader van de beklagprocedure bij het hof.

II. Ten aanzien van het niet beslissen op het verzoek om schadevergoeding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de korpsbeheerder geen beslissing heeft genomen over zijn verzoek van 10 juli 2006 om schadevergoeding van in totaal € 917. Verzoeker voerde daartoe aan dat zijn volgens hem wederrechtelijke vrijheidsberoving hem respectievelijk zijn advocatenkantoor drie en half uur werktijd à € 220 per uur, exclusief omzetbelasting, dus in totaal € 917 kostte. Verzoeker maakte aanspraak op vergoeding van dat bedrag.
2. De korpsbeheerder wees in zijn reactie aan de Nationale ombudsman bij brief van 28 september 2007 het verzoek om schadevergoeding van verzoeker af. De motivering van de korpsbeheerder hiertoe was dat hij het politieoptreden niet alleen rechtmatig maar tevens behoorlijk achtte.

Beoordeling

3. Bestuursorganen dienen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie te voorzien. Dit houdt in dat indien een bestuursorgaan een brief krijgt van een burger, waarin meerdere onderwerpen aan de orde komen, het bestuursorgaan op alle aangegeven punten dient te reageren.
4. In dit geval koos de Nationale ombudsman er uit praktische overwegingen voor om het feit dat de korpsbeheerder niet besliste over het schadevergoedingsverzoek van verzoeker direct als klacht te betrekken in het onderhavige onderzoek. Daarmee ging de Nationale ombudsman voorbij aan het uitgangspunt dat verzoeker de klacht eerst had moeten indienen bij de korpsbeheerder zelf (het zogenaamde kenbaarheidsvereiste (zie Achtergrond, onder II.)). Genoemde klacht legde de Nationale ombudsman in zijn brief van 24 juli 2007 voor aan de korpsbeheerder. De korpsbeheerder besliste in zijn reactie van 28 september 2007 over het door verzoeker ingediende verzoek om schadevergoeding.
5. De korpsbeheerder heeft nadat verzoeker hem bij brief van 13 juni 2007 verzocht om zijn brief van 10 juli 2006 alsnog in behandeling te nemen, in zijn antwoordbrief van 15 juni 2007 op geen enkele manier gereageerd op het verzoek om schadevergoeding van verzoeker. Dit bevreemdt de Nationale ombudsman. Verzoeker vermeldde dit verzoek in de brief van 10 juli 2006 duidelijk onder punt III en het lag voor de hand dat verzoeker ook

daarover een beslissing wilde. De korpsbeheerder reageerde pas op het verzoek om schadevergoeding tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman in zijn reactie van 28 september 2007 aan de Nationale ombudsman. Niet gebleken is dat de korpsbeheerder verzoeker van de afwijzing van zijn verzoek om schadevergoeding in een afzonderlijke aan verzoeker gerichte brief op de hoogte stelde.

6. Alles overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat de korpsbeheerder handelde in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden te Den Haag is

gegrond ten aanzien van:

- het niet beslissen over het verzoek om schadevergoeding, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking;

niet gegrond ten aanzien van:

- de insluiting op het politiebureau.

Ten aanzien van de klacht dat de aanhouding niet behoorlijk was, onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

Onderzoek

Op 20 juni 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer X te Den Haag, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden te Den Haag.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaren G., Mo., J., B., C., de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. G., Mo., J., B. en C. maakten van deze gelegenheid geen gebruik. In de loop van het onderzoek werden G., Mo., J., B., C. door een medewerkster van de Nationale ombudsman gehoord.

Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Haaglanden en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder en de betrokken ambtenaar B. berichtten dat het verslag hun geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoeker en de betrokken ambtenaren G., Mo., J. en C. gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 20 juni 2007 met bijlagen aan de Nationale ombudsman.

Het interne klachtdossier en de stukken die verband houden met de artikel 12 Sv procedure.

Schriftelijke reactie van de korpsbeheerder van 28 september 2007 met bijlagen.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar G. van 31 oktober 2007.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar C. van 19 november 2007.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar Mo. van 19 november 2007.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar J. van 19 november.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar B. van 19 november 2007.

Schriftelijke reactie van verzoeker van 14 januari 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

I. Beschikking van het gerechtshof te 's-Gravenhage van 5 juni 2007

Overweging 12.

"Naar aanleiding van het verhandelde in raadkamer en op grond van de stukken is het hof van oordeel dat deze zaak, waarin het gaat om een eenvoudige verkeersovertreding, die door klager gepleegd werd in de buurt van zijn kantoor onnodig en buiten iedere proportie geëscaleerd is. Nu klager evenwel een klacht over de niet vervolging van beklaagden heeft ingediend ontkomt het hof er niet aan om te beoordelen of de politie formeel gerechtigd was op te treden zoals zij gedaan heeft. Het hof is met de advocaat-generaal en de hoofdofficier van justitie van oordeel dat de aanhouding rechtmatig is geschied, nu klager aangehouden werd ter zake van een verkeersovertreding en op grond daarvan voldoende aanleiding was om van klager te vorderen een identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden. Naar het oordeel van het hof werd de vordering gedaan in het kader van een redelijke taakuitoefening en maakte klager zich door te weigeren aan die vordering te voldoen, schuldig aan overtreding van artikel 447e van het Wetboek van Strafrecht, nu een visitekaartje op grond van artikel 1 van de Wet op de Identificatieplicht niet een geldig identiteitsdocument is. Het hof is op grond van het voorgaande van oordeel dat de daarop volgende aanhouding en insluiting van klager op rechtmatige gronden is geschied."

II. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:20

"1. Alvorens het verzoek aan een ombudsman te doen, dient de verzoeker over de gedraging een klacht in bij het betrokken bestuursorgaan, tenzij dit redelijkerwijs niet van hem kan worden gevergd.

2. Het eerste lid geldt niet indien het verzoek betrekking heeft op de wijze van klachtbehandeling door het betrokken bestuursorgaan."

Artikel 9:23

"De ombudsman is niet verplicht een onderzoek in te stellen of voort te zetten indien:

(...)

h. niet is voldaan aan het vereiste van artikel 9:20, eerste lid (...)"